

สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในแต่ละ CoP
วันที่ 8 กรกฎาคม 2558
คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ประเด็นเรื่อง : การจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

คุณเอื้อ :	รองศาสตราจารย์ราชศักดิ์ ช่วยชูวงศ์	หน้าที่ ประธาน
คุณอำนวย :	รองศาสตราจารย์นิพนธ์ ใจปลื้ม	หน้าที่ อำนวยความสะดวก จุดประกายความคิด และการเป็นนักเชื่อมโยง
คุณประสาน :	ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรัญ ทองเจือ	หน้าที่ ประสานเชื่อมโยงการแลกเปลี่ยนในกลุ่ม
คุณกิจ (สมาชิกในกลุ่ม) :	หน้าที่ ผู้เล่า ผู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้
คุณลิขิต :	นางธันย์นริย์ โมราศิลป์	หน้าที่ จัดบันทึกกิจกรรมการแลกเปลี่ยน
คุณลิขิต :	นายชำนาญ ขวัญสกุล	หน้าที่ จัดบันทึกกิจกรรมการแลกเปลี่ยน

รายละเอียด (ใคร/ทำอะไร/ที่ไหน/เมื่อไร/อย่างไร)

รศ.ราชศักดิ์ ช่วยชูวงศ์ กล่าวเกริ่นนำ
รศ.นิพนธ์ ใจปลื้ม กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แล้วมาสรุปประเด็นว่าเราจะมามีวิธีสอนกันอย่างไร?

- 1. อาจารย์ชัยสิทธิ์ สอนวิชาเห็ด**
แบ่งภาคบรรยาย และภาคปฏิบัติ
เริ่มต้นที่ ---> กระบวนการเพาะเห็ดก่อน พอทำก้อนเห็ด นักศึกษาจะเห็นกระบวนการ เป็น การเรียนแบบย้อนกลับ ซึ่งจะเห็นปัญหาที่เกิด เมื่อเรียนรู้ปัญหาก็กทำให้เกิดกระบวนการคิด
- 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สารคาม สอนเรื่อง ความอุดมสมบูรณ์ของดิน**
เกริ่นการเข้าสู่บทเรียนให้นักศึกษา คิด เชื่อมโยงกับเนื้อหาบทเรียน
- 3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรัญ ไชยสร สอนวิชาการขยายพันธุ์พืช**
วิธีการสอน ---> ใช้วิธีการแจกเอกสารแบบสรุปเป็นบทๆ ให้ทำ Lab และมาสอบตัวต่อตัว ทำให้รู้ว่าชิ้นงานที่นักศึกษาส่งมาเป็นอย่างไร เกิดปัญหาอย่างไร
และท่านเสริมว่า ควรมีการให้กลุ่มนักศึกษากลุ่มอื่นมารับฟังเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- 4. อาจารย์เวที สอนวิชาโรคพืช**
ให้นักศึกษาออกแบบการทดลองเกี่ยวกับโรคพืชออกเป็นกลุ่มย่อยๆ โดยมีอาจารย์เป็นคนควบคุมดูแล พบปัญหากับนักศึกษาในเรื่องไม่ค่อยมีความสนใจในกิจกรรมและการเรียนนัก เหมือนการขาดความทะเยอทะยาน คือ เรียนโดยไม่มีจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายในชีวิต

5. อาจารย์ธรรมนุญ สอนเรื่องคุณภาพน้ำทางการประมง

ให้นักศึกษาเข้าใจพื้นฐานของการใช้อุปกรณ์เครื่องแรง โดยแบ่งนักศึกษาออกเป็น 6 กลุ่ม ให้ทำการแบ่งแยกอุปกรณ์เครื่องแก้ว เพื่อวัดผลความเข้าใจของนักศึกษาในระดับต้น พอจำแนกเฉพาะของอุปกรณ์เครื่องแก้ว โดยทดสอบความเข้าใจพื้นฐาน และอธิบายความถูกต้องรวมถึงหลักเกณฑ์การใช้อุปกรณ์เครื่องแก้ว ให้ถูกต้อง จะทำให้เกิดการเรียนรู้จากการลองผิดลองถูก ทำให้นักศึกษาเข้าใจมากขึ้น นักศึกษาจะได้เรียนรู้ จากการกระทำ

6. อาจารย์ชลธร การเรียนการสอนของเกษตรกลวิธาน ใช้วิธีสอนแบบ My mapping

เริ่มต้น ----> ดึงความสนใจของนักศึกษา ----> แล้วให้เนื้อหาโดยการถ่ายทอด การทดสอบ และทดลอง ตลอดจนการประยุกต์ใช้
สรุปวิชาปฏิบัติ ----> ก็เริ่มจากการเรียนรู้ปัญหาจากการเรียนรู้ จากชิ้นงาน เช่น การถอดชิ้นส่วนเครื่องยนต์มา แล้วทำการเรียนรู้ด้วยการประกอบกลับเข้าไป

สาขาสัตวศาสตร์

อาจารย์เผด็จ สอนวิชาวิเคราะห์อาหารสัตว์ เป็นวิชาประยุกต์

อยากให้นักศึกษารู้อะไร ก็ให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติจริงเพื่อให้เกิดทักษะ แต่ทั้งนี้ตัวนักศึกษาต้องมีพื้นฐานความรู้ในภาคทฤษฎีมาก่อน แต่ปัญหาของการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพนั้น นักศึกษาควรมีพื้นฐานทางความรู้มาในระดับหนึ่ง และควรให้มีการปรับพื้นฐานความรู้นักศึกษาก่อนเรียนในคณะเกษตรศาสตร์

อาจารย์จรัญ เสริมว่าการเรียนวิชาวิเคราะห์อาหารสัตว์ ให้ใช้วิธีการ Project Base Learning : PBL ซึ่งสำคัญที่กระบวนการ

สาขาเทคโนโลยีภูมิทัศน์

อาจารย์จำเริญ

สำหรับการเรียนภูมิทัศน์ เป็นการบรรยายไปตามขั้นตอน พร้อมกับข้อมูลประกอบ และให้นักศึกษาลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งนักศึกษาจะพบปัญหาในหน้างาน และเกิดการเรียนรู้ในการแก้ปัญหา

ในเรื่องของวิชาพันธุ์ไม้ ---> ให้นักศึกษาเดินและทำความรู้จักต้นไม้ก่อน และเรียนรู้คุณลักษณะของพันธุ์ที่แตกต่างกัน เป็นการเรียนแบบเล่าจากประสบการณ์ครูสู่ผู้เรียน

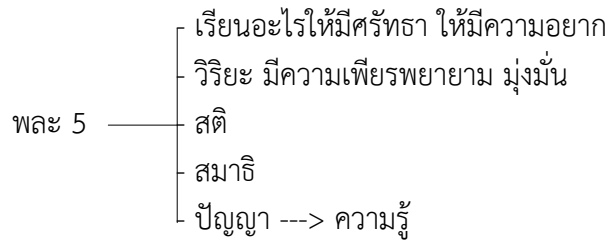
สาขาพัฒนาการเกษตรและธุรกิจเกษตร

รองศาสตราจารย์นิพนธ์ ใจปลื้ม

Problem Base Learning ----> พานักศึกษาไปศึกษาดูงานโดยให้นักศึกษามีข้อสงสัยก่อนไปจากเอกสารที่มอบให้ แบ่งกลุ่มนักศึกษาและให้นักศึกษามาแชร์ข้อสงสัยกันก่อนไปศึกษาดูงาน เมื่อไปศึกษาดูงานจริง จะเข้าใจและเกิดการเรียนรู้เพราะเป็นการกรองจากข้อสงสัย ผ่านกระบวนการคิดมา 1 รอบ แล้วจะเกิดการเชื่อมโยงเกิดประโยชน์กับการไปดูงานจริงๆ

อาจารย์มูจลินท์ กล่าวถึงรูปแบบการสอนในศตวรรษที่ 21

ใช้หลักการสอนของพุทธศาสนา ---> พละ 5 เส้นทางสู่ความสำเร็จ

ยกตัวอย่าง การสอนใช้การ ---> จุดประกายความน่าสนใจและโน้มน้าวให้เป็นจุดเด่นและความสำคัญ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรัญ ทองเจือ

สรุปในส่วนของวิธีการเรียนการสอน

รองศาสตราจารย์นิพนธ์ ใจปลื้ม

สรุปข้อ 1 ด้านการคิดวิเคราะห์ ---> ผลจากการสอนแบบคิดวิเคราะห์ คนรุ่นใหม่มีความคิดใหม่

อาจารย์ฉันทน์ริย์ โมราศิลป์

สรุปการเขียน Mind Mapping แพนผังความคิด

การฟัง ---> พัฒนาความเข้าใจ ---> แล้วเขียนออกมาเป็นภาพ

อาจารย์จำเลื่อง

ให้ครูหลายคนมาช่วยกันคิด มาช่วยกันดู เพื่อเกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ต่างกัน ในหลายศาสตร์ ที่ต่างกัน

อาจารย์เวที

จะทำอย่างไร? ให้นักศึกษาเรียนแบบ teach less & learn more ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รองศาสตราจารย์นิพนธ์ ใจปลื้ม

การสอนน้อย แต่เรียนรู้ให้มาก ---> เสริมว่าควรให้เครื่องมือในการจัดการความรู้ ต้องเข้าใจกับหัวใจของเรื่องนั้นๆ

อาจารย์อัมพร

การเรียนมันจะมีตัวเฉลยในตัวเอง เมื่อเรียนจบเกิดการเรียนรู้จากการสื่อสารที่มุ่งเข้าไปในทิศทางเดียวกัน และมันก็จะมาตอบในตัวมันเอง โดยมีครูเป็น coach ชี้นำทางในการเดิน

กระบวนการ / ขั้นตอนการปฏิบัติ

จากการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ดังกล่าว ทำให้ทราบถึงปัญหาและแนวทางในการพัฒนา รวมถึงการแก้ไขให้เกิดประโยชน์ทั้งตัวผู้เรียนและผู้สอน เมื่อทำการสกัดเป็นชุดความรู้ ก็ทำการกำหนดเป็นแนวทางหรือแผนการปฏิบัติได้โดยเริ่มจาก อาจารย์ผู้สอน ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางปฏิบัติแยกรายวิชาที่เป็นบรรยายและปฏิบัติ สอดแทรกเทคนิคการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหารายวิชา โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สอนโดยกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ และนำไปสู่การจำลองชิ้นงาน และให้มีการประเมินทุกรอบการศึกษา เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพ ก้าวทันเทคโนโลยีและความต้องการของตลาด เมื่อจบปี การศึกษานำผลมาพัฒนาการประเมิน เปรียบเทียบความต่างจะเห็นถึงการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจน

นำไปปรับใช้ / ประยุกต์ใช้ได้อย่างไร

เมื่อผ่านการเรียนการสอนมาในแต่ละรายวิชา ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ทำให้เราทราบว่า จากเนื้อหาวิชาผนวกกับวิธีการสอนนั้น เกิดประสิทธิภาพเพียงใด ดังนั้น หากได้นำเทคนิควิธีการต่างๆ ไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับแต่ละรายวิชาจะทำให้เกิดประสิทธิภาพแก่ผู้เรียนโดยตรง ทำให้เกิดการเรียนรู้ไปพร้อมๆ กัน ก้าวทันเทคโนโลยีและเปิดโลกทัศน์ในมุมมองที่กว้างขึ้น เช่น การฝึกเขียน Mind Mapping เป็นการฝึกกระบวนการคิด วิเคราะห์ เมื่อเกิดการคิดอย่างเป็นระบบก็จะนำไปสู่การปฏิบัติงานที่เป็นไปตามกระบวนการ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานและการดำเนินวิชา

ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข

การยึดติดกับวิธีการสอนแบบเดิมๆ การใช้สื่อเดิม เนื้อหาเดิมที่ไม่มีการปรับปรุงข้อมูลให้ก้าวทันยุคสมัย ทำให้ผู้เรียนขาดการกระตุ้นและแรงจูงใจให้รับรู้หรือเรียนรู้สิ่งใหม่

แนวทางการแก้ไข ต้องปรับทัศนคติผู้สอนกับการเรียนรู้สิ่งใหม่ การใช้สื่อเทคโนโลยี การค้นคว้า การศึกษา case study หรือการฝังตัวในสถานประกอบการ การเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนที่มีชีวิต จะทำให้ห้องเรียนเกิดการเคลื่อนไหว และปฏิภริยาโต้ตอบระหว่างกัน
